

Πολιτιστικό Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης

Θωμάς Π. Εξάρχου

Ξάνθη: Δέκα Μονογραφίες

*(Ευεργέτες-Δωρητές, Καπνέμποροι και Δημόσια πρόσωπα,
Αρχοντικά, Καπναποθήκες και Κτίσματα, 1891-1961)*

Χανθί: Les manufactures du tabac.

Ξάνθη, Αύγουστος 2001

Γεώργιος Μαυρομιχάλης

Ο Γεώργιος Μαυρομιχάλης αναφέρεται εδώ γιατί παντρεύτηκε μια ανεψιά του Θ. Ζαλάχα, την Ειρήνη, χρημάτισε Δήμαρχος της πόλης (1922-1924) και ήταν μέλος της Δημογεροντίας της πόλης το 1909.

Στις 9 Ιουνίου 1909 η Δημογεροντία αποφάσισε να στείλει τηλεγράφημα διαμαρτυρίας προς: 1) τον Υπουργό Εξωτερικών και 2) τον Μαχμούτ Σεφκέτ Πασσά για τη μεροληπτική στάση του Υποδιοικητή Ξάνθης και να ζητήσει ανακριτική επιτροπή για την εξακρίβωση των γεγονότων και απόδοση της δικαιοσύνης.

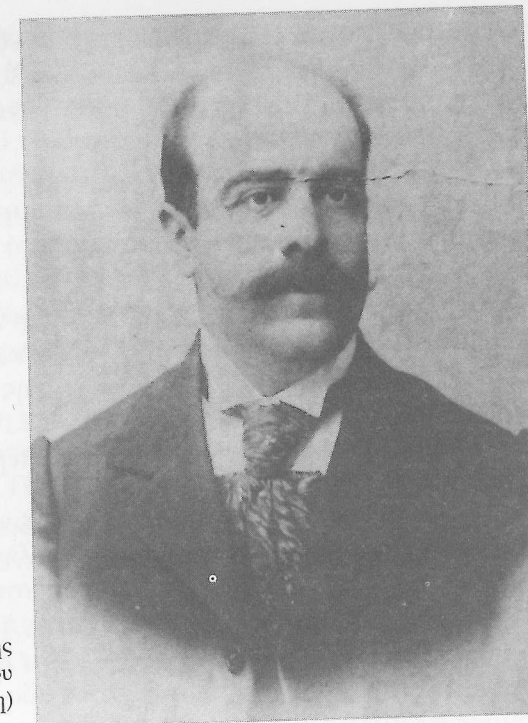
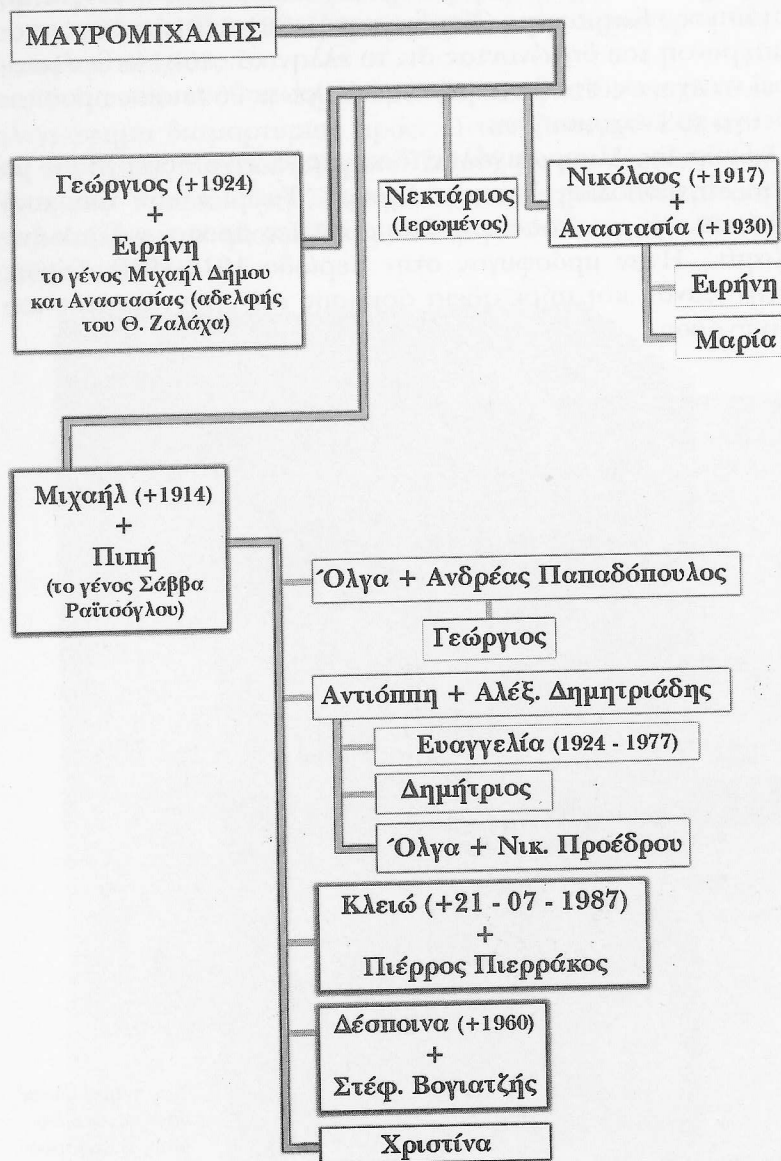
Το ζεύγος Γ. Μαυρομιχάλη (Αρχείο: Θωμά Εξάρχου).

Η Δημογεροντία αποφάσισε να μεταβούν στη Γκιουμουλτζίνα (Κομοτηνή) ο Επίσκοπος συνοδευόμενος από το Στέφανο Στάλιο, τον Αλ. Παρασχίδη, τον Μιχ. Μπασσιούδη και τον ΓΕΩΡΓΙΟ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ για να διαμαρτυρηθεί για τη στάση του Καϊμακάμη (Υποδιοικητή) και να ζητήσει την απομάκρυνσή του δηλώνοντας ότι το ελληνικό στοιχείο δεν μπορεί να έχει ως Υποδιοικητή έναν άνθρωπο, ο οποίος προσπαθεί να το ενοχοποιήσει.

Ο Γεώργιος Μαυρομιχάλης, δικηγόρος, είχε συνεργασία με τον Μητροπολίτη Ιωακείμ Σγουρό. Γνώριζε την τουρκική γλώσσα και συνέτασσε τις διαμαρτυρίες προς τον Σουλτάνο Χαμίτ. Ήταν πρόσφυγας στην περίοδο 1913-1919. Γύρισε στην Ξάνθη και πήρε άδεια άσκησης του επαγγέλματος του δικηγόρου.

Χορήγηση άδειας άσκησης επιτηδεύματος δικηγόρου στον Γ. Μαυρομιχάλη (Λεύκωμα Στέφανου Ιωαννίδη)

Γ. Μαυρομιχάλης
(Λεύκωμα Στέφανου
Ιωαννίδη)

Στις 4 Νοεμβρίου 1924 πέθανε ο δήμαρχος Γεώργιος Μαυρομιχάλης.

Στις 5 Νοεμβρίου 1924 συνεδριάζει το δημοτικό συμβούλιο με μέλη τους: Ευριπίδη Χαιριτζόγλου, Αλέξ. Ηλιάδη, Βασ. Ευαγγελίδη, Αλέξ. Βαληξόγλου, Ανάργυρο Σιγάλα, Στ. Τασούδη, Αβραάμ Κοέν, Ανέστη Βάσσο, Β. Σωτηριάδη, Ανδρέα Τσάντη, Ι. Βαρδαλή και Φεχμή Βέη.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε:

1. Η κηδεία του Δημάρχου να γίνει με δαπάνη του Δήμου.
2. Το δημοτικό συμβούλιο να ακολουθήσει την εκφορά.
3. Να κατατεθεί βαρύτιμο στεφάνι.
4. Να σταλούν συλλυπητήρια.
5. Η σημαία του Δήμου για τρεις μέρες να είναι μεσίτια.
6. Αργία του Δήμου για τρεις μέρες.
7. Να κληθούν οι αρχές στην κηδεία.
8. Να δημοσιευτεί η απόφαση του Δήμου στις εφημερίδες: α) Φωνή της Θράκης, β) Θάρρος, γ) Πρωία και δ) Ένωση Θεσσαλονίκης.

Υπογράφουν οι: Κ. Καραμπέτης, Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου και ο Δημάρχων Ν. Χριστοδούλου.
Νέος Δήμαρχος Ξάνθης ο Ευριπίδης Χασιριτζόγλου, Δημοτικός Σύμβουλος.

Οικογενειακά θέματα του Γ. Μαυρομιχάλη

Το 1930 η Ειρήνη, σύζυγος Γ. Μαυρομιχάλη, ανεψιά του Θεόδωρου Ζαλάχα, πουλάει στην Αγαθονίκη, σύζυγο Γεωργίου Σπανού (ανεψιά της από την αδελφή της Φρόσω) το 1/2 του σπιτιού που βρίσκεται στην οδό Ζαλάχα. Ήταν του ίδιου του Θ. Ζαλάχα, οπότε μετά το θάνατό του περιήλθε στους 7 ανεψιούς του.

Επειδή οι πέντε ανεψιοί του είχαν πεθάνει χωρίς απογόνους είχαν μείνει μόνο δύο: η Ειρήνη και η ανεψιά της Αγαθονίκη Σπανού.

Η Ειρήνη Γ. Μαυρομιχάλη πουλάει το 1927 ένα σπίτι που βρίσκεται στη Γενισέα. Αγοραστής είναι ο Αθανάσιος Καραγιαννάκης.

Επίσης, το 1935 η Ειρήνη πουλάει το 1/4 του σπιτιού στην οδό Μαυρομιχάλη, αριθμός 24 (ήταν του ανδρός της), στην Κλειώ, σύζυγο Πιέρρου Πιερράκου.

Το σπίτι και η βρύση των Μαυρομιχαλαίων, οδός Μαυρομιχάλη, αριθ. 24.

Από τα πρακτικά της Δημογεροντίας στις 26.02.1907 προκύπτει ότι η Βικτωρία Μ. Δήμου, ανεψιά του Θ. Ζαλάχα, με επίσημη διαθήκη κληροδότησε στην Ιερά Μονή Ταξιαρχών ένα σπίτι. Το σπίτι αυτό το διεκδικεί ο Γ. Μαυρομιχάλης ισχυριζόμενος κληρονομικό δίκαιο. Η Δημογεροντία αποφασίζει να μη γίνει κανένας συμβιβασμός με το Γ. Μαυρομιχάλη.

Προφανώς το σπίτι αυτό βρίσκεται στην οδό Αντίκα 8 (πρώην Μαξ Νορδάου, αριθ. 20) και τελικά περιήλθε στην Ειρήνη, αδελφή της Βικτωρίας. Το σπίτι κερδήθηκε με ενέργειες προφανώς του Γ. Μαυρομιχάλη, συζύγου της Ειρήνης, το γένος Μιχ. Δήμου.

Η Κλειώ, θετή κόρη του Γεωργίου Μαυρομιχάλη, δηλαδή του θείου της, τον Αύγουστο του 1930 παντρεύεται το λοχαγό του 41ου Συντάγματος Πεζικού, Πιέρρο Πιερράκο του Μιχαήλ. Σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν για πολλά χρόνια και μεταπολεμικά, η μέλλουσα γυναίκα αξιωματικού έπρεπε να είχε περιουσιακά στοιχεία αποδεδειγμένα.

Έτσι η Ειρήνη, σύζυγος Γεωργίου Μαυρομιχάλη, προχωρεί στην προικοδότηση της Κλειώς, ανεψιάς του συζύγου της, με:

1. Ένα σπίτι στην οδό Μαξ Νορδάου 20 (σήμερα Αντίκα 8). Το είχε κληρονομήσει από την αδελφή της Βικτωρία που πέθανε το 1919. (Το θέμα απασχόλησε και τη Δημογεροντία).
2. Ένα οικόπεδο στη συμβολή των οδών Αισχύλου και Ματσίνη και Αριστείδου. Το οικόπεδο το είχε η Ειρήνη από το θείο της Θ. Ζαλάχα.

Έτσι πραγματοποιήθηκε ο γάμος. Στη συνέχεια το 1960 μεταβιβάζεται από τον Πιέρρο Πιερράκο στη γυναίκα του Κλειώ το σπίτι της οδού Αντίκα 8 (με δωρεά). Τελικά, η Κλειώ το πουλάει στην Ελένη Κουρουπέτρογλου, το γένος Α. Τσοκαλίδη. Ο Πιέρρος Πιερράκος κλείνει τα προικώα του με την πώληση του οικοπέδου στη συμβολή Ματσίνη - Αισχύλου, Αριστείδου στην Αικατερίνη, σύζυγο Ιωάννη Αρβανιτίδη. Σήμερα το κατέχει ο Νικ. Κουρσουριτζόγλου

Κλειώ Μαυρομιχάλη -
Πιέρρος Πιερράκος.
Στην απελευθέρωση της
Εάνθης, το 1919 η
Κλειώ χρημάτισε
δακτυλογράφος της
Επαρχίας Εάνθης.

Στο αριστερό μέρος της
φωτογραφίας βρίσκεται το
σπίτι της Κλειώς στην οδό
Αντίκα, αριθ.8. (Σήμερα ανή-
κει στην Ελένη Κουρουπέτρο-
γλου).

Ακολουθεί ένα κείμενο από τη δραστηριότητα της Κλειώ Μαυρομιχάλη, το 1920. Η φιλανθρωπική, η εθνική και γενικά η συμμετοχή της Κ. Μαυρομιχάλη συνεχίστηκε μέχρι τη στιγμή που ανεχώρησε από την Εάνθη στην Αθήνα. Βέβαια ήταν γνωστή ως Κλειώ Πιερράκου.

«Συμφώνως του καταστατικού του Σωματείου μας εκλήθητε σήμερα όπως εκλέξητε νέον Διοικητικόν Συμβούλιον, το μέχρι της στιγμής ενεργόν Διοικητικόν Συμβούλιον δίδει την παραίτησίν του και παρακαλεί υμάς όπως προβήτε εις την εκλογήν νέον τούτου και εξελεγκτικής επιτροπής. Επεύχομαι δε από καρδιάς όπως το νέον Διοικητικόν Συμβούλιον ευδοκιμήση περισσότερον ημών διά το γενικόν καλόν.

Δεν κρίνω άσκοπον να αναφέρω εν γενικαίς γραμμαίς και την ενέργειαν του Σωματείου μας. Εισέπραξε από διάφορους πόρους 20.822 δραχμαί, εδαπάνησε εις διάφορα 19.288 δραχμάς μένει υπόλοιπον εν τω Ταμείω μας 1.534 υπάρχουσι και 1.123 δρχ. του χορού της 25ης Μαρτίου διά τας οικογενείας των επιστράτων αι οποίαι θα παραδοθώσι εις τον κ. Δήμαρχον όστις υπεσχέθη να προσθήση και άλλας προς ευτελεστέραν βοήθειαν.

Εάνθη 1920

Κλειώ Μαυρομιχάλη»

(Από το Λεύκωμα Στέφανου Ιωαννίδη)

Επίγραμμα βρύσης Μαυρομιχάλη (οδός Μαυρομιχάλη 24)

Θυγάτηρ είμαι τ' ουρανού κι εθήλασα τα όρη
και μνήμα μου επέπρωτο η θάλασσα να η.
Ήδη της δίψης Φάρμακο ωρίσθην και η κόρη
την όψιν νίπτει εξ' εμού την λάγνην πληροί
αφ' ότ' εις Κρήνην ευπαγή το διαυγές μου νάμα
υπήγαγε ο Νεκτάριος Λευίτης ο Ευσεβής.
Θα ρεύσ' ο βίος του ιδρυτού, πλην ώς φρουρός συνάμα
της μνήμης του, θα ίσταται η κρήνη επι γης.

Λήγοντος 9/βρίου 1874

Ο Παπάς Νεκτάριος είναι ένα από τα τέσσερα παιδιά του Μαυρομιχάλη. Τη βρύση αυτή την αποκαλούσαν και Παπανεκτάρ.